BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 02 0 U 002260 26 Uvp
Sarajevo, 14.07.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Svjetlane Milišić-Veličkovski, kao predsjednika vijeća, Jasminke Kubat i Amele Mahić Samardžić kao članova vijeća, te Belme Dizdar Vrabac kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja F.S. sina I. iz S., koga zastupa punomoćnik Jovan Stojanović, advokat iz Srebrenika, protiv akta broj: 03-12-2-OP-474/23 I.S. od 08.01.2026. godine, tuženog Federalnog Ministarstva finansija Sarajevo, u upravnoj stvari povrata više uplaćenih sredstva na ime doprinosa, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenim protiv presude Kantonalnog suda u Odžaku, broj: 02 0 U 002260 26 U od 07.05.2026. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 14.07.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Odžaku, broj: 02 0 U 002260 26 U od 07.05.2026. godine se preinačava i rješava:

Tužba se uvažava, osporeno rješenje tuženog Federalnog Ministarstva finansija Sarajevo, broj: 03-12-2-OP-474/23 I.S. od 08.01.2026. godine i prvostepeno rješenje Kantonalnog poreznog ureda Orašja, Ispostava Orašje, broj: 13-2/1-12-6-323-1/23 od 14.04.2023. godine se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku, broj: 02 0 U 002260 26 U od 07.05.2026. godine, odbijena je kao neosnovana tužiteljeva tužba, podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužitelja, izjavljena protiv prvostepenog rješenja Kantonalnog poreznog ureda Orašje, Ispostava Orašje, broj: 13-2/1-12-6-323-1/23 od 14.04.2023. godine. Tim prvostepenim rješenjem tačkom prvom dispozitiva odbijen je zahtjev advokata dr. sci. Faruka Sinanovića iz Srebrenika, JIB: ... za povrat pogrešno uplaćenih sredstava na ime doprinosa za MIO/PIO u iznosu od 10.315,97 KM, a tačkom drugom dispozitiva određeno da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv pobijane presude prvostepenog suda tužitelj je blagovremeno podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila postupka koje su mogle biti od uticaja na rješavanje ove upravne stvari. U zahtjevu navodi da je pobijana presuda nezakonita i neosnovana, jer se zasniva isključivo na službenim evidencijama koje, prema njegovom stavu, nisu mogle biti dovoljan osnov za pravilno odlučivanje. Ističe da u periodu od 03.11.2006. do 01.02.2011. godine nije imao svojstvo osiguranika kod Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje (FZ PIO/MIO), zbog

čega smatra da ima pravo na povrat doprinosa greškom uplaćenih za navedeni period. Dalje navodi da je u tom periodu bio osiguranik Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske (Fond PIO RS), ali da su doprinosi greškom uplaćeni na račun FZ PIO/MIO umjesto Fondu PIO RS, zbog čega nije ostvario pravo na penziju ni kod jednog nosioca osiguranja. Smatra da tuženi bez pravnog osnova zadržava navedena sredstva i time se neosnovano obogaćuje na njegovu štetu. Predlaže da ovaj sud uvaži zahtjev za vanredno preispitivanje, preinači pobijanu presudu i uvaži tužbu ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak, uz dosudu troškova sastava zahtjeva u iznosu od 1.950,00 KM.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizlazi da se tužitelj dana 29.03.2023. godine obratio Kantonalnom poreznom uredu Orašje, sa zahtjevom za povrat pogrešno uplaćenih sredstava na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO) u ukupnom iznosu od 10.315,97 KM. U zahtjevu je naveo da su predmetna sredstva, umjesto na račun Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, greškom uplaćena na račun Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje. Odlučujući o navedenom zahtjevu, prvostepeni organ – Kantonalni porezni ured Orašje, donio je rješenje broj: 13-2/1-12-6-323-1/23 od 14.04.2023. godine, kojim je odbio zahtjev tužitelja za povrat pogrešno uplaćenih sredstava, uz napomenu da žalba ne odlaže izvršenje rješenja. Iz obrazloženja prvostepenog rješenja proizlazi da je organ, na osnovu službenih evidencija, dostavljene dokumentacije i analitičke kartice knjigovodstva za tužitelja, utvrdio da tužitelj u periodu od 03.11.2006. godine do 01.02.2011. godine nije imao aktivno osiguranje kod Federalnog zavoda PIO/MIO, iako su za navedeni period uplaćeni doprinosi. Nadalje je navedeno da je u tom periodu porezni obveznik bio dužan prijave i odjave osiguranja dostavljati administrativnoj službi Federalnog zavoda PIO/MIO, a ne Poreznoj upravi Federacije BiH, te da nije moguće utvrditi da li aktivno osiguranje ne postoji zbog pogreške prilikom migracije baze podataka između Federalnog zavoda PIO/MIO i Porezne uprave F BiH, a samim tim da nije moguće utvrditi postoji li više uplaćenih sredstava po osnovu doprinosa za PIO/MIO. Slijedom toga, prvostepeni organ je zaključio da se sa sigurnošću ne može utvrditi postojanje više uplaćenih sredstava po osnovu doprinosa za PIO/MIO, zbog čega je, primjenom člana 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH, zahtjev tužitelja odbio kao neosnovan. Odlučujući o žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja, tuženi organ – Federalno ministarstvo finansija, donio je rješenje broj: 03-12-2-OP-474/23 I.S. od 08.01.2026. godine, kojim je žalba odbijena kao neosnovana. U obrazloženju drugostepenog rješenja navedeno je da je prvostepeni organ pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje na osnovu raspoloživih službenih evidencija te pravilno primijenio materijalno pravo, odnosno odredbu člana 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i člana 39. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, br. 64/08 i 19/23). Iz tih razloga ocijenjeno je da je zahtjev za povrat sredstava pravilno odbijen.

Nezadovoljan ovim rješenjem tuženog, tužitelj je podnio tužbu koju je prvostepeni sud odbio kao neosnovanu. Sud je ocijenio da su upravni organi, na osnovu službenih evidencija,

pravilno utvrdili da nema osnova za povrat doprinosa za PIO/MIO shodno članu 70. Zakona o Poreznoj upravi FBiH i članu 39. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, te je odlučio kao u izreci pobijane presude.

Međutim, po ocjeni ovog suda, ovakav stav prvostepenog suda, a i upravnih organa ne može se prihvatiti kao pravilan, pa se zahtjev za vanredno prispitivanje ukazuje osnovanim.

Odredbom člana 70. stav 1. Zakona o poreznoj upravi F BiH ("Službene novine FBiH", br. 33/2002, 28/2004, 57/2009, 40/2010, 29/2011 - odluka US, 27/2012, 7/2013, 71/2014, 91/2015 i 44/2022) je propisano da osim ako nije drugačije propisano poreznim zakonima, iznos uplate porezne obaveze koji prelazi iznos te porezne obaveze, u skladu sa stavom 5. člana 39. ovog zakona, će se iznos te preplate zajedno sa dospjelim kamatama prema članu 69. ovog zakona, odbiti od buduće porezne obaveze ili vratiti poreznom obvezniku u skladu sa odredbama ovog poglavlja. Stavom 2. istog člana je propisano da nadležni porezni ured obavještava poreznog obveznika koji je preplatio svoju poreznu obavezu o preplati u roku od dvadeset (20) radnih dana od dana otkrivanja da je preplata izvršena. Obavijest uključuje ukupan iznos preplate, iznos preplate koji će se automatski odbiti od buduće porezne obaveze prema članu 71. ovog zakona i iznos preplate koji se može odbiti od buduće porezne obaveze ili vratiti poreznom obvezniku u skladu sa članom 72. ovog zakona.

Odredbom člana 39. stav 1. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa ("Službene novine FBiH", broj: 64/2008, 81/2008, 98/2015, 6/2017, 38/2017, 39/2018, 12/2021, 6/2022, 19/2023, 28/2023 - odluka US i 48/2025) je propisano da povrat više uplaćenih doprinosa vrši se na osnovu rješenja nadležne organizacijske jedinice Porezne uprave. Stavom 2. istog člana je propisano da rješenje iz stava 1. ovog člana donosi se na zahtjev uplatioca doprinosa, odnosno po službenoj dužnosti u postupku kontrole pravilnosti obračuna i uplate doprinosa, dok je stavom 3. istog člana propisano da za više uplaćene doprinose, po vrstama, namjenama i uplatnim računima, može se umanjiti obaveza za uplatu u narednom periodu.

Smisao i pravna priroda odredbe člana 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine, kao i člana 39. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, ogleda se u obavezi nadležnog organa da izvrši povrat više ili pogrešno uplaćenih poreznih obaveza i doprinosa, s ciljem sprječavanja da sredstva bez pravnog osnova ostanu u javnim fondovima na štetu imovine obveznika. Navedene odredbe predstavljaju izraz načela zakonitosti, zaštite imovine stranaka i zabrane neosnovanog obogaćenja, zbog čega ih je potrebno tumačiti u skladu s njihovom svrhom, a ne restriktivno i formalistički.

Po ocjeni ovog suda, upravni organi, kao i prvostepeni sud, navedene zakonske odredbe pogrešno su primijenili i protumačili, budući da su pravo tužitelja na povrat pogrešno uplaćenih doprinosa neopravdano uslovili tehničkom usklađenošću vlastitih evidencija i informacionih sistema, zanemarujući pri tome odlučne činjenice konkretnog slučaja, kao i svrhu zakonskog uređenja instituta povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda.

Iz obrazloženja prvostepenog rješenja, te osporenog rješenja tuženog, kao i cjelokupnog stanja spisa predmeta, proizlazi da tužitelj u periodu od 03.11.2006. do 01.02.2011. godine nije imao status osiguranika u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok su istovremeno doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje uplaćivani na račun Federalnog zavoda PIO/MIO, umjesto na račun Fonda PIO Republike Srpske, kod kojeg je tužitelj u navedenom periodu bio uredno prijavljen i osiguran. Takvo činjenično stanje nesumnjivo upućuje na zaključak da su predmetni

doprinosi pogrešno uplaćeni Federalnom zavodu PIO/MIO, odnosno da su na njegovom računu zadržani bez valjanog pravnog osnova. Naime, ukoliko tužitelj u spornom periodu nije bio obavezno osiguran u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, ne postoji pravni osnov da sredstva uplaćena po tom osnovu ostanu u korist Federalnog zavoda PIO/MIO.

Kod takvog činjeničnog stanja, tuženi organ bio je dužan da, primjenom člana 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i člana 39. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, po zahtjevu tužitelja utvrdi sve odlučne činjenice, izvrši provjeru pravilnosti izvršenih uplata i donese zakonitu odluku o povratu pogrešno uplaćenih doprinosa, ukoliko utvrdi da su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi.

Suprotno tome, tuženi i prvostepeni organ odbili su zahtjev tužitelja isključivo zbog navodne nemogućnosti povezivanja i provjere podataka uslijed neusklađenosti evidencija i tehničkih poteškoća nastalih prilikom migracije podataka između Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine i Federalnog zavoda PIO/MIO. Takvo pravno shvatanje ovaj sud ne može prihvatiti.

Naime, tehnički, organizacioni ili sistemski nedostaci u radu upravnih organa predstavljaju isključivo pitanje njihovog unutrašnjeg funkcionisanja i ne mogu imati karakter materijalnopravne pretpostavke za ostvarivanje prava stranke. Nijednom odredbom člana 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine niti člana 39. Pravilnika nije propisano da pravo na povrat više ili pogrešno uplaćenih doprinosa zavisi od potpune usklađenosti elektronskih evidencija ili funkcionalnosti informacionih sistema nadležnih organa. Prihvatanje suprotnog stanovišta značilo bi da se propusti organe uprave neopravdano prenose na teret građana, čime bi ostvarivanje zakonom priznatog subjektivnog prava bilo uslovljeno okolnostima na koje stranka nema nikakav uticaj.

Stoga, odbijanjem zahtjeva tužitelja isključivo zbog tehničke nemogućnosti provjere vlastitih evidencija, upravni organi su pogrešno primijenili materijalno pravo, odnosno član 70. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine i član 39. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Osim toga, upravni organi nisu postupili ni u skladu sa osnovnim načelima upravnog postupka. Naime, primjenom načela pomoći neukoj stranci iz člana 5. i načela utvrđivanja materijalne istine iz člana 7. Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 2/98, 48/99 i 61/22), bili su dužni da po službenoj dužnosti preduzmu sve radnje potrebne radi donošenja pravilne i zakonite odluke. To je podrazumijevalo neposrednu saradnju sa Poreznom upravom Federacije Bosne i Hercegovine, provjeru finansijskih kartica uplata, analizu dokumentacije dostavljene uz zahtjev, kao i utvrđivanje da li su i u kojem iznosu doprinosi za sporni period pogrešno uplaćeni na račun Federalnog zavoda PIO/MIO, pa nakon toga bilo je moguće donijeti zakonitu odluku o zahtjevu tužitelja.

Kako navedene procesne radnje nisu provedene, a odluka upravnih organa zasnovana je isključivo na nedostacima njihovih vlastitih evidencija, ovaj sud nalazi da su osporena upravna rješenja donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Slijedom navedenog, primjenom člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke valjalo je uvažiti, pobijanu presudu preinačiti tako što se tužba uvažava, osporeno rješenje tuženog i prvostepeno rješenje

poništavaju, te predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak. U ponovnom postupku prvostepeni organ će, postupajući u skladu sa članom 47. Zakona o upravnim sporovima i pravnim shvatanjem izraženim u ovoj presudi otkloniti uočene nedostatke postupka i donijeti novo, na zakonu zasnovano rješenje.

O zahtjevu tužitelja za naknadu troškova postupka nastalih povodom sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke odlučit će se u konačnoj odluci, a u skladu sa odredbom člana 397. stav 3. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine FBiH", br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) koji se primjenjuje shodno odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničar	Predsjednica vijeća
Belma Dizdar Vrabac, s.r.	Svjetlana Milišić-Veličkovski, s.r.